

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XI

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Mai 1966 - N. 118

Pastele isvor de unitate

Pentru rubrica «Credința și oame-nii», dedicată dialogului ecumenic, Televiziunea italiană a transmis de curând interviuri cu Patriarhul Constantinopolului, Athenagoras, cu Arhiepiscopul de Canterbury, Ramsey, și cu fostul Secretar al Consiliului Mondial al Bisericilor, Visser T'Hoof.

Programul, centrat pe tema eforturilor pentru refacerea unității creștine, s'a încheiat cu o declarație a lui Paul VI.

Privitor la raportul dintre «Paste și unitatea creștinilor» Visser T'Hoof a considerat problema sub două aspecte: în primul rând sub acela de «serviciu» pe care, după pilda lui Christos, Bisericile trebuie să și-l facă reciproc; apoi, ca «mesajiu», de oarece «toate Bisericile, toți creștinii sunt trimiși și vestitori ai celuiiaș Christos, și martorii săi».

«De aceea — a spus — într'un sens foarte adânc unitatea creștină există, prin însuși faptul că «noi putem afirma, toți laolaltă, în toate Bisericile, acel mare adevăr de care lumea are atâtă nevoie: Christos a înviat, a înviat cu adevărat».

Arhiepiscopul de Canterbury, Ramsey, a spus, referindu-se la despărțirea creștinilor: «Când toți creștinii vor fi uniți, sărbătorirea Paștelui va avea o semnificație pe care n'a avut-o niciodată în timpul despărțirii noastre».

«Multe lucruri în lume nu merg cum ar trebui să meargă; și totuși bucuria Paștelui ne dă certitudinea operantă a biruinței lui Christos asupra tuturor relelor lumii».

Patriarhul Athenagoras a spus, relevând faptul că anul acesta «întreaga creștinătate a sărbătorit împreună, în aceeași zi, Paștele Domnului»: «mesajiele creștine care pleacă din cele patru puncte ale orizontului creștin pentru a întâlni inimile și conștiințele creștinilor de pretutindeni, vor fi purificate în spațiu, într'o întâlnire supranaturală cu Christos cel înviat din morți, și vor fi auzite cu mai multă suavitate anul acesta de urechile creștinilor, după o perioadă densă de preocupări și de activități ecumenice ca acelea care s'au manifestat pretutindeni».

Cei trei reprezentanți ai ecumenismului actual au răspuns apoi la întrebare:

«Ce trebuie părăsit, ca vechi, și ce trebuie dobândit, ca nou, pentru ca toți creștinii să învieze cu Christos?»

Visser T'Hoof a spus că «Bisericile sunt și instituții istorice, în timp, și ca atare vor trebui de bună seamă să moară, sub anumite aspecte, sacrificiate pe altarul unității, care nu-mai așa va putea fi refăcută și se va putea manifesta»; cu alte cuvinte «toate visele de privilegiu, și de putere vor trebui să fie sacrificate, și se va trăi numai și numai pentru a servi».

Patriarhul Athenagoras a spus că «ideea morții și aceea a învierii sunt legate între ele prin optimismul creștin»; de aceea «Biserica crede cu optimism că cel care l'a înviat pe Christos din moarte va da viața și trupurilor noastre muritoare, adică nouă tuturor».

Doctorul Ramsey s'a declarat convins că «toate tradițiile care nu-și au temeiul în necesități dogmatice profunde vor trebui să dispară».

În legătură, cu ultimul eveniment ecumenic — vizita Arhiepiscopului Ramsey la Papă — Visser T'Hoof, după ce a relevat «noutățile» aduse de Conciliul Vatican II și «ceea ce rămâne încă de depășit», a afirmat: «Suntem angajați acum pe un drum nou și e de sperat că vom găsi todeauna posibilități de colaborare și că vom putea ajunge curând

și la o înțelegere mai adâncă privitor la problemele doctrinei și ale adevărului creștin. Dar — a adăugat fostul Secretar al Consiliului Mondial al Bisericilor — va fi o cale lungă».

După ce a evocat întâlnirea sa cu Paul VI, Arhiepiscopul Ramsey a declarat că nădăjduște ca «dialogul teologic prospectat de Sanctitatea sa Paul VI și de mine să înceapă curând».

Răspunzând la ultima întrebare: «Ce spune și ce aduce creștinismul omului veacului nostru?» Ramsey a amintit reforma formelor de cult și a structurilor bisericești, acum în curs în Biserica Anglică, «pentru ca Biserica să poată vorbi omului cu mai multă simplitate»; a amintit apoi temele activităților în comun (foamea în lume, de pildă) și a evocat apelul lansat de Papă cu ocazia vizitei sale la ONU pentru ca națiunile să ajungă la un acord care să elimine crimele de distrugere și să rezolve toate controversile fără să recurgă la război».

Athenagoras a răspuns cu o urare plină de speranță: «Bisericile trebuie să transmită omului de rând al veacului nostru mesajul creștin al stabilității și al siguranței, al reconstruirii și supraviețuirii societății omenești, al bucuriei și al optimismului; și mai ales trebuie să-i transmită mesajul de dragoste și de fidelitate față de Dumnezeu, de la care vin toate bunurile durabile ale vieții».

În declarația sa, care a încheiat emisiunea, Paul VI a afirmat:

Anul acesta am sărbătorit Paștele cu gândul în primul rând la unitatea creștinilor între ei, și apoi la unirea tuturor oamenilor într'o pace frățească și într'o rodnică, civilizată colaborare».

Apoi a spus: «Astăzi totul ne obligă la acea unitate profundă și esențială pe care Christos a propovăduit-o discipolilor în ultima sa predică; această unitate între adevărații săi urmași trebuie să se modeleze pe insondabila, consubstanțială unitate care face din Tatăl ceresc și din Fiul său un singur Dumnezeu, în unitate».

Paul VI a amintit apoi marile evenimente ecumenice ale Bisericii din ultimii ani: Conciliul, cu finalitățile sale ecumenice, întâlnirea cu Patriarhul Athenagoras, ridicarea afurisenilor din 1054 și vizita Arhiepiscopului Ramsey, toate «auspicii de noui pași posibili» pe calea unirii.

«Greutățile nu lipsesc, și sunt de așa natură încât nu lasă să se prevadă o grabnică și satisfăcătoare rezolvare a lor».

Unii cer Bisericii catolice sacrificii doctrinare și constituționale pe care ea nu le poate face fără să renunțe la fidelitatea sa față de adevărul Evangheliei și al tradiției întemeiată pe Evanghelie. Biserica Romană doarește să facă cât mai ușoare căile unei întâlniri depline și definitive cu frații despărțiți, căutând să-i liniștească privitor la logica, pentru toți onorabilă, a pozițiilor catolice; căutând să-i cinstescă pe frații despărțiți recunoscând bunătatea câtorva din tezele lor religioase caracteristice, care merită aprobarea comună și care trebuie favorizate, în măsura îngăduită de realitatea istorică, simplificând unele exigențe — la care se poate renunța — ale formelor ce exprimă adesiunea la o singură Biserică; și speră ca acest efort leal de apropiere să fie reciproc».

Paul IV a încheiat adresând un salut «respectuos» tuturor aceluia care cred în Christos și care, uniți în corul ecumenic, dau laudă «Celui care a cel dintâi și cel din urmă, și care a trăit și a murit, și iată acum trăiește în vece».

Casa țărăneasca în Moldova

ILUZIONISM POLITIC

«Catolicilor după Conciliu» Prof. Lucio Lombardo-Radice de la Universitatea din Roma le dedică, în numărul din 19 Martie al revistei «Rinascita» editată de partidul comunist italian, un lung și... poetic articol. Autorul începe prin a povesti cititorilor un episod din propria sa experiență de docent, care i-ar fi dat prilejul să constate «schimbarea conștiinței catolice după Conciliu».

Realistic privit, episodul «revelator» aparține celui mai banal și mai uzat repertoriu al tertipurilor la care studenții au recurs totdeauna, în ajun de examene, pentru a-și câștiga simpatia și bunăvoința profesorilor.

În câteva cuvinte, iată de ce e vorba: o întreagă aulă universitară reacționează gălăgios, dezaproband intervenția unui coleg care a îndrăznit să amintească profesorului condamnarea comunismului ca principal instrument și vehicul al propagandei atee, cerută în preția anșiderii Conciliului Vatican II de 300 episcopi.

Reacția șmecherilor, care, în vederea examenului, se mimetizează culorii politice, gusturilor și ideilor profesorului, îl face pe acesta să diagnosticheze, în masa auditorului său, o «nouă conștiință» catolică, un catolicism post-conciliar, dispus la toate concesile și retractările.

Alte episoade de felul acesta sunt citate de autor într'un sprijinul tezei sale după care «catolicul pre-conciliar, care intervine recapitulând vechile teme propagandistice ale «comunismului negație» și ale absenței oricărei valori în ideologia marxistă, e contrazis și desmințit în mod eficace de catolicul care au discutat între ei nouile orientări propuse de Conciliu».

Lăsând la o parte faptul că «vechile teme ale propagandei» care prezintă comunismul ca negare a omului, adică a libertății acestuia de a se exprima, de a scrie ce gândește și de a-și profesa fâșiș convingerile, ideile

și credința, fără primejdia - reală și încă actuală - de a se alege cu cel puțin cinci ani de pușcărie, n'au fost până acum desmintite de realitățile sistemului, ar fi interesant de știut care sunt, după comuniști, «inovațiile conciliare» care ar fi pus bazele unei acțiuni comune între comunism și Biserică, pentru acea radicală transformare a societății omenești urmărită de marxism.

Instanțele sociale desbătute de Conciliu sunt instanțele eterne ale Bisericii lui Christos; instanțele puse de însuși Christos ca temelie a Bisericii și a societății omenești răscumpărată prin moartea sa pe cruce și a cărei lozincă, a cărei poruncă e, și va rămâne până la consumarea veacurilor «Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși»; cu tot angajamentul de generozitate, de altruism, de abnegație și, dacă e necesar, de jertfă de sine pe care această iubire a aproapelui o comportă pentru un adevărat creștin.

Atât de răstălmăcitur «dialog» al

Bisericii cu lumea modernă, promovată de Conciliul Vatican II, e o chemare la Evanghelie, la dragostea de oameni a lui Christos și nu la instanțele evangheliei marxiste, care, cum știm cu toții, e impostată pe ură și pe lupta de clasă.

«Dialogul» creștin e mai vechi decât Conciliul Vatican II, mai vechi decât toate Conciliile care l'au precedat în timp; se ridică prin veacuri până la Christos, până la Evanghelia sa. Citească acești domni profesori și maeștri de viață, care de la o vreme încoace nu fac decât să seme-ne nestingherii confuzia și ura în aulele universităților, actele acestui Conciliu pe care domniile lor vor să-l prezinte tinerilor ca pe o autentică revoluție socialistă în sânul Bisericii, când, în realitate, Vaticanul II n'a fost decât o operație curajoasă, necesară, de întinerire a structurilor exterioare ale bimilenarului edificiu al Credinței.

Urmează în pag. 2

Gromiko în Vatican

Sfântul Părinte Paul VI a primit «în audiență particulară» pe ministrul Afacerilor Străine al Uniunii Sovietice, Gromiko.

Întâlnirea, la care a asistat Cardinalul Secretar de Stat Amleto Cicognani — și amănuntul definește caracterul hotărât politic al evenimentului — a avut loc în biblioteca particulară a Papii și a durat nu mai puțin de 50 minute.

Sfântul Scaun n'a dat nici un comunicat în legătură cu temele discutate. Din declarațiile făcute de ministrul sovietic ziaristilor se poate totuși trage concluzia că tema centrală a convorbirii a fost pacea în lume, în raport cu politica internațională a mo-

mentului. Imediat după vizita în Vatican Gromiko a primit un grup restrâns de ziaristi italieni și străini făcându-le obișnuitele declarații.

Gromiko s'a limitat să spună că «întâlnirea cu Papa a avut un caracter particular» dar că «amândouă părțile și-au exprimat vederile asupra unei colaborări posibile». Apoi a specificat: «Când vorbesc de colaborare eu înțeleg un câmp vast de acțiune și de luptă în favoarea destinderii și a păcii. Vorbesc în general — a adăugat — dar m'aș putea refera la lucruri concrete, la posibilități concrete». E de sperat ca printre «lucrurile concrete» la care Gromi-

Urmează în pag. 2

iluzionism politic

Urmează din pag. 1

Si după ce le vor fi citit, vorbească de ele studenților lor: dar cu obiectivitate științifică și lealitate, și mai ales fără să încerce o instrumentalizare a Conciliului în sensul scopurilor urmărite de partidul lor.

Tot în legătură cu pretinsul «catholicism post-conciliar» autorul articolului vorbește de o conferință-debată dedicată temei «Două lumi în transformare», în cursul căreia ar fi avut loc o aspră ciocnire între doi catolici «preținși liberali» și doi preoți catolici (ma non troppo).

Ei bine, n'o să credeți: la acuzațiile aduse comunismului și sistemelor sale de cei doi «laici», preoții răspundeau invitându-i pe catolici la o meditare a «valorilor teoriei marxiste» și a «practicii revoluționare comuniste», insistând «mult», precizează autorul articolului, asupra dezvoltărilor teoretice și politice ale mișcării revoluționare inspirate de marxism, mai ales în Italia.

Nu vrem, Doamne ferește, să punem la îndoială onestitatea acestei constatări a prof. Lombardo-Radice, cărui îi acordăm tot creditul cuvenit unui martor serios și cinstit; ne surprinde, însă, faptul că «ilustrul» profesor a putut cataloga episodul printre perlele expunerii sale în legătură cu «transformarea conștiinței catolice» după Conciliu. Ne umple mai ales sufletul de amărăciune — ca să nu spunem de desgust — atitudinea celor doi preoți, care, în loc să invite ascultătorii la o meditare mai atentă și mai simțită a Evangheliei și a exemplului Celui care «a adus focul pe pământ», focul dreptății în dragoste, recomandă meditare a «valorilor teoriei marxiste» și a «practicii revoluționare comuniste»!

Refuzăm să credem că în creierul unor oameni ai Bisericii, oricât de serafici ar fi ei și de desprinși de realitățile lumii în care (totuși) trăiesc, și care sunt ținuți să știe ce-a însemnat — și ce înseamnă încă — acea «practică revoluționară comunistă» pentru Biserică, pentru episcopii ei întemnițați sau împiedecați în misiunea lor religioasă, pentru mii de

martiri creștini ai acestui trist veac al nostru, și pentru milioanele de oameni pentru care libertatea a devenit un cuvânt fără sens și care plătesc cu închisoarea și cu deportarea fidelitatea lor față de Christos și față de acele valori care de-alungul veacurilor au plămănit, au înobilat și au glorificat omul, ne surprinde, spunem, că în creierul lor s'au putut cuibari asemenea erezii. N'or fi fost cumva cei doi «laudatores» în rasă ai evangheliei lui Karl Marx și ai diabolicelor și infricosatoarelor ei aplicări practice niscaiva activiști travestiți ca preoți?

Articolul încheie afirmând că «raportul Longo» e astăzi studiat în una din universitățile teologico-filosofice romane ale cărei cursuri sunt frecventate de mii de studenți, de preoți și de laici din întreaga lume.

«Când citește că Longo, capul comuniștilor italieni, a declarat că P.C.I. nu vrea nici un fel de «ateism de Stat», că religia nu e cu necesitate un «opium al popoarelor» și așa mai departe, scrie complăcut profesorul nostru prefăcându-se că ar crede în ceace spune — în mintea unui tânăr preot, student cinstit, intra în criza schema «comunismului ateu», dușman intrinsec al religiei, persecutor cu necesitate al creștinului, teză care domina școala până acum în urmă».

Si toate acestea în timp ce în Rusia, și, pretutindeni în țările socialiste propaganda atee e o realitate planificată!

Ca să nu mai vorbim de extemporaneitatea acestei tirade euforice într'un moment în care, în Polonia de pildă, se petrec fapte atât de grave, atât de revoltătoare încât și puținii catolici care deveniseră cozile de topor ale regimului, «instrumentalizați» pentru a lovi Biserica «din interiorul» ei (cum sugera Togliatti într'un raport mai puțin ipocrit decât acela al actualului Secretar al P.C.I.) au făcut publice profesii de credință, reluându-și, pocăiți, locul alături de Cardinalul Primate Wyszyński și de episcopii săi.

Gromiko in Vatican

Urmează din pag. 1

ko făcea aluzie să fie inclusă — și aceasta în vederea unei colaborări încercate — în spațiul controlat de Uniunea Sovietică. Fără o radicală revizuire a pozițiilor Uniunii Sovietice pe planul «politicii religioase» e greu de închipuit ca Vaticanul să întreprindă o acțiune în comun, fie chiar pentru salvarea păcii, cu o putere din partea creștină Bisericii, religia, Dumnezeu n'au avut decât suferințe, persecuții de tot felul și ofense (ultimă — acum, de curând, cu ocazia celebrării mileniului de catholicism al Poloniei).

Pe planul politicii «pure» (adică fără implicații religioase), obiectivul principal al călătoriei lui Gromiko în Italia a fost acela de a lansa ideea unei «eventuale conferințe pan-europene», «la cel mai înalt nivel» — a precizat — «pentru rezolvarea problemelor Europei».

Ministrul de externe sovietic a lăsat să se înțeleagă că Statele Unite ar urma să fie excluse dintr-o asemenea conferință «care interesează numai țările europene», fiindcă «rezolvarea problemelor Europei revine europenilor».

Uitând că vorbește în numele unei puteri care de la război încoace nu face decât să amenințe omeniarea cu distrugerea și să tute sentințe de condamnare, Gromiko a propus renunțarea la «tehnica modernă a intimidării și a cuvintelor tari».

Privită realistic, în lumina acestui ajun de alegeri pe care Gromiko l'a ales intenționat ca epocă a tuncului său propagandistic, toate acestea vor avea cu toată probabilitatea o greutate determinantă, influențând votul multor electori.

Cât privește efectul vizitei lui Gromiko în Vatican asupra «conștiinței catolice» a acestui electorat «disponibil», e destul să ne amintim rezultatele concrete ale audienței lui Adju-bey la Ioan XXIII, ca să ne dăm seama că Partidului Communist Italian i s'e prepară un non succes.

«Nu se mișcă frunză fără voia lui Dumnezeu» — spune un proverb italian. Să ne resemnăm deci să credem că și această incursiune sovietică în Vatican a fost predispusă de

Providență, și, înerezători în bună-tatea planurilor ei, să ne strămim imaginația fixată pe imaginii invariabile a două uși: una — roșie — aceea pe care comuniștii polonezi i-au închis-o în fața Papii (din ordinul Moscovei), cealaltă — de bronz — pe care Papa a deschis-o unui oaspete cu fața în adevăr «de bronz», cum spun italianii înobilând «tovalul» nostru românesc.

Săptămânalul Vaticanica «L'Osservatore della Domenica» publică un comentariu pe marginea vizitei ministrului de externe sovietic la Papă. Comentariul e iscălit de Federico Alessandrini, directorul oficiosului Sfântului Scaun. După ce subliniază «emoția» suscitată în opinia publică de acest eveniment, și ecoul său în presa mondială, Federico Alessandrini scrie:

«Toate aceste comentarii și interpretări pun în adevărta lor lumină semnificația și valoarea vizitei. Si n'ar mai fi de adăugat nimic (la articolul dedicat de «L'Osservatore Romano» evenimentului) dacă o anumită insistență a comentatorilor, laici și comuniști, în special în Italia, n'ar inspira unele considerații suplimentare. S'ar zice, judecând după câteva articole de fond publicate chiar de ziare cu bună reputație, că un anumit provincialism înmăscat împiedică o înțelegere exactă a naturii Bisericii și a misiunii sale».

«Dacă pe de o parte este recunoscută universalitatea acestei misiuni, pe de altă parte un fel de instinct în-deamnă comentatorii evenimentului să considere această misiune a Bisericii în funcție de Italia sau de anumite interese italiene, ca și când catolicii ar fi incapabili de o viață proprie și ar putea fi influențați de directive superioare sau de un fel de conformism obtuz ce i-ar face să se miște în conformitate cu impresiile cele mai superficiale.

Cei care gândesc astfel «sunt deci perpleși și, în termeni mai mult sau mai puțin acoperiți, exprimă rezerve care până la urmă, independent de intențiile acelor care le regizează, aruncă o umbră asupra independenței suverane a Bisericii și a Sfântului Scaun».

Arthur Schlesinger între istorie și polemica

Precedat de fama de «cel mai important istoric contemporan al Americii», profesorul Arthur Meyer Schlesinger de la Harvard University, definit «istoricul Președinților», a fost «prezentat» de curând la Roma, împreună cu ultima sa biografie prezidențială evocatoare a celor «O mie de zile ale lui John F. Kennedy la Casa Alba», la sediul roman al casei de editură Rizzoli. În aceiași zi Dl. Schlesinger a ținut o conferință ilustrând presei române ideile conducătoare ale cărții, a cărei traducere în limba italiană apare, prima în Europa, la abia cizeci de zile de la publicarea volumului în America.

Explicația precedentei date Italiei pentru lansarea în Europa a acestei cărți trebuie căutată în faptul că volumul D-lui Schlesinger reprezintă un document de importanță capitală pentru înțelegerea schimbării de rută a politicii italiene în ultimii cinci ani și a implicațiilor guvernării Kennedy în noua politică de deschidere spre stânga a Italiei. Cine a citit cartea și-a putut de seama de influența determinantă avută de grupul intelectualilor cu «cap de ou» cuibăriți la Casa Albă în timpul președenției lui John Kennedy, asupra evenimentelor italiene începând din a doua jumătate a lui 1961. Exponent principal al acestui progresism salondar a fost, cum ne lasă să înțelegem în rândurile și printre rândurile cărții sale, profesorul Schlesinger.

Revoluția franceză — susținea Burke — a fost inspirată nu atât de instanțe politice și sociale reale, cât de o ideologie dogmatică și abstractă, care s'a născut și s'a dezvoltat în ambianța nebuloasă a iluminismului filosofic, fără să adere la motivele adânci ale istoriei. Unui asemenea neo-iluminism de marcă americană i s'ar datora, dacă trebuie să luăm drept literă de evanghelie afirmațiile istoricului de peste ocean, ieșirea Italiei din fagașul unei politici «tradiționale» ale cărei puncte cardinale sunt acum puse în discuție.

Dar procesul acesta împotriva politicii tradiționale nu chiamă pe banca acuzațiilor numel Italia; o Italie văzută prin prisma deformantă a teoriilor elaborate «în abstracto», fără o efectivă și profundă cunoaștere a problemelor și realităților italiene: pentru teosoful și istoricul nostru întreaga Europă a renașterii economice e interesată în acest proces de revizuire a valorilor.

Demonstrând că libera inițiativă în câmpul economiei putea ridica standardul de viață al maselor — scrie istoricul nostru — renașterea economică a noii Europe slăbea legăturile acestor mase cu socialismul de veche manieră și îndemna muncitorimea să ceară pentru sine o porție mai mare din noua bogăție. În același timp abundența bunurilor de consum creia neliniște în rândurile intelectualilor, care se temeau de căderea clasei muncitoare într'un materialism edonistic și cereau ca Statul să propună obiective mai elevate din punct de vedere social».

Pasajul acesta reflectă de bună seamă iluziile umanitare ale salonului politic de la Casa Albă din vremea generosului Președinte Kennedy și, în parte, o anumită mentalitate care începușe să și facă drum în opinia intelectuală americană, dar nu corespunde realităților continentului nostru, vrem să spunem realităților Europei noi a renașterii economice. Ne întrebăm, citind pasajul citat, unde să fi captat profesorul Schlesinger alarma aceasta a intelectualilor europeni? Nu desigur în Italia, unde intelectualii, de orice crez politic ar fi fost, sau abținut de la teorii moralizatoare, binecuvântând în cor o renaștere economică aducătoare de civilizație și de progres social.

Cartea profesorului Schlesinger e impregnata, de la prima la ultima pagină, de mentalitatea și teoriile intelectualilor radicali care făceau coroană tânărului Președinte; și ca radical și progresist Schlesinger a vorbit la Roma. Teoreticianul aceluia confuz amestec de valeități și de ambiții care a fost așa numitul «program al noii frontiere» a ținut între altele să sublinieze «identitatea substanțială» dintre opera lui Roosevelt și aceea a lui John Kennedy. Si aceasta numai bine când, în America, istorici mai puțin prinși în mrejele mitologiei progresiste, a tribu conferinței de la Yalta și iluziilor lui Roosevelt asupra «bunului Stalin» răspunderea cedării unei buie jumătăți din Euroa Uniunii Sovietice!

Afirmațiile ilustrului «istoric al Președinților», ca de altfel voluminoasa sa carte, care fără îndoială are meritul de a pune la dispoziția istoricilor de mâine un material documentar excepțional de bogat, nu fac desigur istorie; ele exprimă simple poziții ale unei polemici politice legate de actualitatea timpului nostru.

Volumul a fost prezentat de ziaristul Luigi Barzini, care în legătură cu capitoul dedicat de Schlesinger atitudinii lui John Kennedy față de Italia în faza de experimentare a formulei politice de «centru-stânga», a subliniat — și sublinierea era un avertisment — că «nu se poate vorbi

de o influență determinantă a Statelor Unite în politica italiană, de oarece Italia nu e desigur o națiune la nivelul unei republici sud-americane».

Cartea prezintă incontestabil un interes — mai ales documentar — remarcabil, dar pune cititorul în fața unei realități care poate da de gândit: aceea a unui experimentalism politic pilotat de un grup de teoreticieni fanatici și abstracți, al căror echivoc joc politic, autentică filosofie a cipatularii, aruncă o umbră asupra celor «o mie de zile» ale Președintelui Kennedy la Casa Albă.

miscellanea

Un monument al lui Ioan XXIII a fost desvelit de curând în unul din cartierurile populare ale Romei, în piața dominată de biserica parohială a Bunului Păstor vizitată de Papa Ioan în Aprilie 1963.

Monumentul, executat de sculptorul Carlo Pisi dintr'un bloc de marmură de opt chintale, evocă cu fidelitate imaginea bună a Papii Ioan.

Ceremonia inaugurării a avut loc în prezența Episcopului auxiliar, Mons. Giovanni Canestri, care, după desvelirea statuei a adresat mulțimii ce ținea piața bisericii cuvinte de mulțumire pentru «inițiativa de a aminti cu o operă de artă atât de nobilă figura și opera lui Ioan XXIII».

În după amiaza aceleiași zile mons. Loris Capovilla, care a fost secretarul Papii Ioan, întâi la Veneția, apoi la Roma, în toți anii pontificatului său, a celebrat o liturghie la care a participat un număr impresionant de credincioși veniți din toate cartierele

de indignare. Ne referăm la desmătața, blasfema «Liturghie» în cheie «yè-yè», scrisă «pentru tineri» de un autor de muzică pentru filme populiste și de teroare, și executată, la Oratoriul San Filippo Neri, de trei lăptoase ansambluri de muzică ușoară, care timp de mai bine de o oră au dat slavă Domnului urlând din răspuțeri, după cea mai bună rețetă «beat», «Ofertoriul», Kyrie, Crezul și alte părți ale Liturghiei, sincronizate în stil «beat» la chitare și baterii.

Imposibil de descris chelălăul tribal provocat de... «mistica răpire» a auditorului, constituit în bună parte din fauna troglodită a așazișilor «capelloni» (lăptoși) și din pasolinieni «băeți de viață» în vizibilă polemică cu bărbierul și cu săpunul. Urlete, fluierături de «match» de box, și ca să rămână o amintire concretă a «experienței» și a hoardei, două splendide vitroure ale istoricului Oratoriului (care, pentru cronică, e o capelă sfințită) făcute zob.

După «Liturghia» urlată, dezbateri publică pe tema necesității de «a face să participe la problemele teologiei mase de tineri cât mai vaste, prezentându-li-se aceste probleme într'un limbaj modern și accesibil». Săraca teologie, dacă pentru a se face înțeleasă de oamenii din 2000 va trebui să se umilească adoptând «limbajul» sălilor de bal de la periferie!

Cineva a încercat (destul de timid) o redimensionare a problemei «limbajului» și a «democratizării» (în cheie «beat») a Liturghiei, punând în lumina adevărată valorile muzicii religioase și liturgice tradiționale. Oratoriul a fost însă imediat acoperit de un val de fluierături și de urlete. S'au alternat apoi la microfon câțiva preținși critici muzicali, cu idei destul de confuze, și o reprezentanță a «reformatorilor vechilor formule» revendicându-și dreptul de a decide destinul muzicii sacre și cerând eliminarea «moșnegilor», adică a acelora care se luptă pentru a salva muzica scară tradițională de furia iconoclastă a inovatorilor.

Deplorabila «experiență» nu se

orașului. După Evanghelie, Mons. Capovilla a rostit o predică, trasând un eficace rostet spiritual al Papii Ioan și evocând episoade cunoscute și necunoscute din anii când a trăit în preajma aceluia care era numit de popor «Papa cel bun», și insistând asupra rodniciei carierei preoțești a lui Angelo Giuseppe Roncalli, culminată la vârsta de 77 ani cu înălțarea la Catedra apostolică.

«Bunul Păstor a știut să găsească cuvintele cele mai potrivite pentru a vorbi lumii» — a spus Mons. Capovilla.

«Ioan XXIII a voit să fie nu numai un simplu Bun Păstor, ci și-a dat totdeauna silința de a-i vedea pe fiecare în parte din frații săi, de a vorbi tuturor cu inima; a știut, adică, să trăiască pentru turma sa, să o urmărească, să o îngrijească, întorcând cu dragoste le staul oile rătăcite și făcându-le să se bucore de căldura și de dragostea casei Tatălui. Opera sa la cârma Bisericii ne-a ajutat să devenim cu adevărat adulți în sensul dobândirii virtuților creștine și îndemnat pe toți credincioși să trăiască într'o dimensiune nouă de binefăcători ai societății. Lunga și edificanta agonie a Papii Ioan a fost cea mai mare celebrare a tainei păstorești a marelui Pontif. Trei zile de pregătire la moarte care au cutremurat lumea strânsă ideal în rugăciune la căpătâiul Papii muribund.

«Aici — susura Papii în una din aceste trei zile de agonie Mons. Capovilla — suntem o mână de oameni; dar afară, în Piață, o mulțime imensă se roagă pentru Sanctitatea voastră». Si Papa răspundea: «E natural să fie așa: moare Papa; eu i-am iubit și ei mă iubesc!».

Un exemplu cu adevărat îngrijorător de cum este astăzi răstălmăcit spiritul Conciliului și instanțele sale innoitoare ni l'a dat de curând, la Roma, o incalificabilă manifestație care a suscitât un cor de proteste și

va repeta, cum fusese anunțat: Vaticanul a intervenit, cu o notă severă publicată de «L'Osservatore Romano della Domenica», în care se condamnă, odată cu inițiativa, spiritul care i-a dat naștere: acel modernism extravaganț și iconoclast, care făcându-și scut din câteva reforme și inovații conciliare răstălmăcite «ad usum stolidorum», încearcă acum să «democratizeze» Biserica, sincopând muzica sacră și mecanizând creșele, sfimșii și chiar Comuniunea, pe care ar vrea-o distribuită — și nu, ca până acum, oferită — de aparate cu jeton: ca figurile, ca unele confecțiuni alimentare, ca atâtea alte «americanate» cu care tehnocrația atentează azi la sănătatea fizică și spirituală a omului.

